

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΖΟΓΛΟΥ

Προστασία Προσωπικών Δεδομένων (GDPR Protection)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ, ΚΥΡΙΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ GDPR

FYLATOS PUBLISHING

Copyright για την ελληνική έκδοση
Κυριαζόγλου Ιωάννης

© Εκδόσεις Φυλάτος, © Fylatos Publishing, Θεσσαλονίκη 2019

Συγγραφέας: ΚΥΡΙΑΖΟΓΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ
Email: jkyriazoglou@hotmail.gr

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση τμήματος του παρόντος έργου για λόγους σχολιασμού ή κριτικής. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση περιορισμένων τμημάτων για επιστημονικούς λόγους, με υποχρεωτική αναγραφή του τίτλου του έργου, του συγγραφέα, του εκδότη, της σελίδας που αναδημοσιεύεται και της ημερομηνίας έκδοσης. Απαγορεύεται οποιαδήποτε διασκευή, μετάφραση και εκμετάλλευση, χωρίς αναφορά στους συντελεστές του βιβλίου και γραπτή άδεια του εκδότη και του συγγραφέα σύμφωνα με το νόμο.

© Εκδόσεις Φυλάτος, © Fylatos Publishing
e-mail: contact@fylatos.com
web: www.fylatos.com

Σχεδιασμός Εξωφύλλου: © Εκδόσεις Φυλάτος
Σελιδοποίηση-Σχεδιασμός: © Εκδόσεις Φυλάτος

ΚΥΡΙΑΖΟΓΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

Προστασία Προσωπικών Δεδομένων
[GDPR Protection]

Περιγραφή, Κύριες Απαιτήσεις και Ενδεικτικές
Ενέργειες Συμμόρφωσης του GDPR

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΥΛΑΤΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΜΜΧVIX

Αφιέρωση

Στους αέναους υποστηρικτές της ταπεινής μου ζωής που με υποστηρίζουν και με αγαπούν με απεριόριστη υπομονή και επιμονή: την Sandy, τη Μιράντα, τον Χρήστο, τον Δημήτρη καθώς και την υπέροχη Μελίνα με τα γαλαζοπράσινα μάτια που φωτίζει και συμπληρώνει το σύμπαν της ύπαρξής μας.

I. Κυριαζόγλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσέγγιση Κατανόησης του Βιβλίου	8
Πρόλογος:	
Ιδιωτικότητα και προστασία προσωπικών δεδομένων	9
Κεφάλαιο 1:	
Γιατί είναι απαραίτητη η προστασία προσωπικών δεδομένων	15
Κεφάλαιο 2:	
Ευρωπαϊκός Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (GDPR)	27
Κεφάλαιο 3:	
Καταγραφή Προσωπικών Δεδομένων	37
Κεφάλαιο 4:	
Νομιμότητα Επεξεργασίας Προσωπικών Δεδομένων	61
Κεφάλαιο 5:	
Συγκατάθεση των Ατόμων	81
Κεφάλαιο 6:	
Διαφάνεια και Ενημέρωση Επεξεργασίας	101
Κεφάλαιο 7:	
Ικανοποίηση Δικαιωμάτων Ατόμων	119
Κεφάλαιο 8:	
Ασφάλεια Επεξεργασίας και Παραβίαση Δεδομένων	141
Κεφάλαιο 9:	
Λογοδοσία και Υπευθυνότητα	163
Παράρτημα 1:	
Κατάλογος Άρθρων του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	185
Παράρτημα 2:	
Επιπτώσεις Εφαρμογής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (EU GDPR) σε Εταιρικές Λειτουργίες	193
Παράρτημα 3:	
GDPR, Ξενοδοχεία και Προστασία Δεδομένων	201
Παράρτημα 4:	
Κανονισμός (GDPR) και Δημόσια Διοίκηση	205

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Η προσέγγιση κατανόησης αυτού του βιβλίου είναι να χρησιμοποιηθεί το μοντέλο 'ΤΙ ΕΙΝΑΙ', 'ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ', 'ΜΕ ΠΟΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ', και 'ΜΕ ΤΙ ΜΕΤΡΑ' και να δοθούν απαντήσεις στα εξής ερωτήματα σχετικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων (ΠΔ):

Ερώτημα πρώτο: ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ιδιωτικότητα Προσωπικών Δεδομένων;

Απάντηση: Βλέπετε 'Πρόλογος: Ιδιωτικότητα και προστασία προσωπικών δεδομένων'

Ερώτημα δεύτερο: ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ προστασία Προσωπικών Δεδομένων;

Απάντηση: Βλέπετε 'Κεφάλαιο 1: Γιατί είναι απαραίτητη η προστασία προσωπικών δεδομένων'

Ερώτημα τρίτο: ΜΕ ΠΟΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ προστατεύονται τα Προσωπικά Δεδομένα;

Απάντηση: Βλέπετε 'Κεφάλαιο 2: Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (GDPR)'

Ερώτημα τέταρτο: ΜΕ ΤΙ ΜΕΤΡΑ προστατεύονται τα Προσωπικά Δεδομένα;

Απάντηση: Βλέπετε 'Κεφάλαια 3 – 9'.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ:
Ιδιωτικότητα και προστασία
προσωπικών δεδομένων

Εισαγωγή

Η εποχή στην οποία βρισκόμαστε χαρακτηρίζεται ως η **εποχή της πληροφορίας**. Η ανάπτυξη του διαδικτύου και γενικότερα η άνθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου (electronic commerce) οδήγησαν σε νέες τάσεις και προκλήσεις τόσο για τους καταναλωτές και τους πολίτες όσο και για τις επιχειρήσεις και δημόσιους οργανισμούς.

Η κάθε σύγχρονη επιχείρηση τώρα, είτε παραδοσιακή (classical) είτε εξολοκλήρου διαδικτυακή (Online) έχει το δικό της ιστοχώρο που παρέχει τα προϊόντα της ή/και τις υπηρεσίες της καθώς και πλήθος πληροφοριών και γνώσεων.

Από την άλλη πλευρά ολοένα και μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού αρχίζει να υιοθετεί τη χρήση του διαδικτύου είτε για να αγοράσει κάποιο προϊόν είτε για να αναζητήσει συγκεκριμένες πληροφορίες είτε για να ενημερωθεί. Επίσης πολλές συναλλαγές μεταξύ των κρατικών υπηρεσιών και των πολιτών γίνονται πλέον ηλεκτρονικά.

Ενδεικτικά αναφέρουμε κάποιες εφαρμογές όπως η ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-government) και η ηλεκτρονική εκπαίδευση (e-learning) καθώς εμφανίζονται ολοένα και περισσότερες (e-medicine, e-voting, e-commerce). Στο σύνολο των νέων αυτών ηλεκτρονικών δραστηριοτήτων η αξία της πληροφορίας που διακινείται μεγαλώνει συνεχώς.

Μέρος αυτής της πληροφορίας προέρχεται από την καταγραφή, αποθήκευση και διαχείριση των ιδιωτικών δεδομένων των χρηστών και των κοινωνικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στο διαδίκτυο.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (GDPR PROTECTION)

Έτσι το θέμα της ιδιωτικότητας έρχεται δυναμικά στην επιφάνεια και πλέον αποτελεί θέμα υψίστης προτεραιότητας τόσο στις ανησυχίες των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων.

Ιδιωτικότητα

Ολοένα και μεγαλύτερη είναι η ανησυχία των χρηστών διαδικτύου για τη **διαχείριση των ιδιωτικών δεδομένων** που απελευθερώνουν στο διαδίκτυο όταν επισκέπτονται κάποιον ιστότοπο ή όταν πραγματοποιούν κάποια συναλλαγή (όπως αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών, αναζήτηση πληροφοριών) μέσω του διαδικτύου.

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την αυξανόμενη διείσδυση του διαδικτύου σε συνεχώς μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού τοποθετεί το θέμα της ιδιωτικότητας στο διαδίκτυο και της προστασίας των δεδομένων των χρηστών διαδικτύου στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας.

Η ιδιωτικότητα είναι μία έννοια που οι ρίζες της πηγάζουν εδώ και 2500 χρόνια όταν για πρώτη φορά ο Έλληνας φιλόσοφος Αριστοτέλης είχε εισάγει την έννοιά της στην αρχαία Αθήνα στο δοκίμιό του με τίτλο «Πολιτικά».

Για πρώτη φορά γίνεται ένας ξεκάθαρος διαχωρισμός μεταξύ των δημοσίων θεμάτων του δήμου που απασχολούν όλους τους πολίτες της πόλης και των ιδιωτικών θεμάτων του οίκου που απασχολούν μόνο τα άτομα ενός σπιτιού.

Στη συνέχεια οι Ρωμαίοι ανέπτυξαν ακόμα περισσότερο την ιδέα της ιδιωτικής ζωής σε σχέση με τη δημόσια ζωή κάθε ατόμου.

Στη ρωμαϊκή κοινωνία η έννοια της δημόσιας ζωής είναι συνδεδεμένη με το καλό του κράτους και την πρόοδο της κοινωνίας ενώ η ιδιωτική ζωή αναφέρεται στα προσωπικά ενδιαφέροντα κάθε ατόμου στην αυτοκρατορία.

Οι έννοιες αυτές είχαν τόσο μεγάλη απήχηση και αποδοχή που συμπεριλήφθηκαν στο Ρωμαϊκό Δίκαιο το 533 μ.Χ. από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό.

Επομένως, για πρώτη φορά οι όροι «ιδιωτικό» και «δημόσιο» καταγράφονται από τους Ρωμαίους.

Στη συνέχεια η έννοια της ιδιωτικότητας παρέμεινε στάσιμη και τίθεται στο περιθώριο μέχρι την εμφάνιση της Αναγέννησης όπου το ενδιαφέρον ανανεώνεται. Έτσι η έννοια της ιδιωτικότητας αρχίζει σταδιακά να αναγνωρίζεται ως μία βασική ανθρώπινη αξία.

Πλέον γίνεται συστηματική προσπάθεια να κατοχυρωθεί νομικά και να προστατευθεί οπότε περνάμε σε μία νέα εποχή, αυτή της νομιμοποίησης της ιδιωτικότητας.

Το αγγλικό δίκαιο ήταν ένα από τα πρώτα που αναγνωρίζει ορισμένες εκφάνσεις της ιδιωτικότητας και τις ενσωματώνει στις νομικές διατάξεις του.

Ομοίως και το σύνταγμα των Η.Π.Α στα πρώτα άρθρα του αναφέρει σαφέστατα θέματα που σχετίζονται με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Σε κανένα από τα δύο όμως δεν αναφέρεται ρητά το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα, όπως επίσης και το 1789 στη Γαλλία στην «Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη» αναφέρονται μόνο κάποιες νομοθετικές διατάξεις για ορισμένα θέματα της ιδιωτικότητας.

Το 1948 το γενικό συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών στην 'παγκόσμια δήλωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων' αναφέρεται γενικά στο θέμα της ιδιωτικότητας και προχωρώντας ένα βήμα πιο μπροστά το 1950 η ευρωπαϊκή επιτροπή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θεσπίζει το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής των πολιτών.

Καθώς η **τεχνολογία** βρίσκεται σε διαρκή φάση ανάπτυξης νέες προκλήσεις έρχονται να προστεθούν στα μέχρι τώρα **θέματα της ιδιωτικότητας (issues of privacy)**.

1. Πρώτον το θέμα της παρακολούθησης της ιδιωτικής ζωής των πολιτών. Λόγω των νέων τεχνολογιών είναι πλέον δυνατός ο εντοπισμός της θέσης του αυτοκινήτου μέσω ασύρματων δικτύων, η καταγραφή των τηλεφωνημάτων,

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (GDPR PROTECTION)

η παρακολούθηση της κίνησης του διαδικτύου, η εύρεση σύντομων ηλεκτρονικών μηνυμάτων (email) και αρκετές ακόμα εφαρμογές.

2. Δεύτερον το θέμα της προστασίας των ιδιωτικών δεδομένων των χρηστών διαδικτύου που σχεδόν ανεξέλεγκτα κυκλοφορούν, καταγράφονται ακόμα και παραποιούνται.

3. Πλέον δημιουργούνται τεράστιες βάσεις δεδομένων που περιέχουν πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα σχετικά με τη ζωή, τα ενδιαφέροντα και τις προτιμήσεις των ατόμων.

Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Σε μία προσπάθεια να αντιμετωπιστούν οι νέες αυτές προκλήσεις, αρκετές χώρες όπως η Μεγάλη Βρετανία και η Σουηδία συντάσσουν νόμους, οδηγίες και νομοθετικά πλαίσια που κύριο σκοπό έχουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Στη συνέχεια ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Organisation for Economic Co-operation and Development, <http://www.oecd.org/>) συντάσσει ένα κατάλογο οδηγιών (γνωστό και ως OECD privacy guidelines) που θέτει ελάχιστα αποδεκτά όρια για τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία και διασπορά των προσωπικών δεδομένων.

Οι οδηγίες (αρχές) αυτές είναι οι εξής:

- Αρχή της περιορισμένης συγκέντρωσης και συλλογής δεδομένων (collection limitation principle)
- Αρχή της ποιότητας των δεδομένων
- Αρχή του προσδιορισμένου σκοπού
- Αρχή της περιορισμένης χρήσης των προσωπικών δεδομένων (use limitation principle)
- Αρχή μέτρων ασφαλείας των προσωπικών δεδομένων Αρχή της διαφάνειας (openness principle)

- Αρχή της συμμετοχής του ατόμου
- Αρχή της ευθύνης (accountability principle).

Το 1981 η Ευρωπαϊκή Ένωση συστήνει επιτροπή για την προστασία των ατομικών δεδομένων και έτσι το θέμα της ιδιωτικότητας τίθενται στο επίκεντρο. Όλες οι χώρες μέλη πρέπει να θεσπίσουν συγκεκριμένες νομικές διατάξεις για την προστασία των ιδιωτικών δεδομένων των πολιτών τους.

Το 1998, ως επιστέγασμα των προσπάθειών να συντονιστούν όλα τα κράτη μέλη υπό ένα κοινό νομικό καθεστώς, κατατίθεται η ντιρεκτίβα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων (γνωστή και ως Directive 95/46/EC on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and the free movement of such data).

Σύμφωνα με αυτή κάθε χώρα μέλος πρέπει να θεσπίσει συγκεκριμένες νομικές υποχρεωτικές διατάξεις και να δημιουργήσει αρμόδια υπηρεσία, τη γνωστή Αρχή Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων.

Στις 14 Απριλίου 2016 ψηφίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οι διατάξεις με τις αλλαγές αναφορικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων.

Αυτές αποτελούν τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας δεδομένων (βλέπετε Παράρτημα 1), ο οποίος είναι η επέκταση του Directive 95/46/EC και συνιστά ένα νομοθέτημα άμεσης εφαρμογής: κατισχύει των εθνικών νομοθεσιών των κρατών μελών για την προστασία προσωπικών δεδομένων, χωρίς να χρειάζεται να εισαχθεί με νόμο στην εσωτερική έννομη τάξη.

Επιβάλλει δε, πολύ αυστηρά πρόστιμα για τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες προστασίας προσωπικών δεδομένων στις επιχειρήσεις που τον παραβιάζουν έως και 4% του συνολικού παγκόσμιου ετήσιου κύκλου εργασιών (τζίρος) του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Για αυτό όλες οι επιχειρήσεις και οργανισμοί θα πρέπει να εξετάσουν τώρα πώς συλλέγουν, διαχειρίζονται, αποθηκεύουν και χρησιμοποιούν τα

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (GDPR PROTECTION)

προσωπικά δεδομένα με τον καλύτερο τρόπο και τι μέτρα (πολιτικές, διαδικασίες, πρακτικές, κ.λπ.) εφαρμόζουν για να συμμορφώνονται πιο αποτελεσματικά με το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων και σε τοπικό (κρατικό) επίπεδο και σε διεθνές (Ευρωπαϊκό, κ.λπ.) επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Γιατί είναι απαραίτητη η Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Περίληψη

Αυτό το κεφάλαιο εισάγει την έννοια ‘προστασία προσωπικών δεδομένων’ και περιγράφει τους βασικούς όρους και αιτίες για την προστασία του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται, υποβάλλονται σε επεξεργασία, αποθηκεύονται και διαβιβάζονται από τις επιχειρήσεις και οργανισμούς.

Στόχος

Ο στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να κατανοήσετε τις βασικές αιτίες προστασίας των προσωπικών δεδομένων εταιρειών και οργανισμών.

Εισαγωγή

Κάθε φορά που αγοράζετε ένα προϊόν από ένα online (internet) κατάστημα σε απευθείας σύνδεση, χρησιμοποιείτε μια υπηρεσία, κάνετε εγγραφή σε ένα e-newsletter, ανοίγετε ένα νέο λογαριασμό σε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πηγαίνετε στο γιατρό σας, πληρώνεται φόρους και λογαριασμούς, ή προβαίνετε σε οποιαδήποτε αίτηση σύμβασης για μια υπηρεσία, θα πρέπει (συνήθως) να παραδώσετε ορισμένα από τα προσωπικά σας στοιχεία.

Ακόμη και χωρίς τη ρητή γνώση ή έγκρισή σας, πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα σχετικά με εσάς δημιουργούνται και καταγράφονται από επιχειρήσεις, νοσοκομεία, εταιρείες όλων των τύπων (τηλεπικοινωνιακές, ασφαλιστικές, κ.λπ.), δημόσιους και άλλους οργανισμούς (επαγγελματικούς, φιλανθρωπικούς, κ.λπ.), και κυβερνητικές υπηρεσίες που είναι πιθανό να μην έχετε ποτέ επικοινωνήσει εν γνώσει σας.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (GDPR PROTECTION)

Ο μόνος τρόπος που οι πελάτες, οι πολίτες και οι καταναλωτές μπορούν να έχουν εμπιστοσύνη τόσο στην κυβέρνηση όσο και στις επιχειρήσεις και οργανισμούς είναι μέσω της ισχυρής εφαρμογής μέτρων και πρακτικών προστασίας δεδομένων που έχουν βάση μια αποτελεσματική νομοθεσία για να βοηθήσει στην ελαχιστοποίηση της παρακολούθησης μας από τις κρατικές αρχές και να ρυθμίζει την εποπτεία των εταιρειών σχετικά με τα δεδομένα.

Από τη δεκαετία του 1960 και μετά και με τις συνεχείς επεκτάσεις και πρόοδο των τεχνολογιών πληροφορικής, λογισμικού, υπολογιστών και επικοινωνιών, οι επιχειρήσεις και οι κυβερνητικοί οργανισμοί χρησιμοποιούν αυτές τις τεχνολογίες και αποθηκεύουν όλο και περισσότερο αυτές τις προσωπικές πληροφορίες και ευαίσθητα δεδομένα τόσο σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων όσο και σε διάφορα ψηφιακά μέσα.

Ειδικά αυτές οι βάσεις δεδομένων μπορούν να προσπελασθούν άμεσα και μέσω της εκτέλεσης προγραμμάτων αναζήτησης και συγκεκριμένων εντολών να αναζητηθούν γρήγορα, να επεξεργασθούν συνοπτικά, και να δημιουργηθούν δεδομένα προφίλ, κ.λπ., από τα δεδομένα που υπάρχουν σε αυτές τις εταιρικές βάσεις. Όπως και να κοινοποιηθούν στη συνέχεια σε άλλους (εταιρείες και οργανισμούς) σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη.

Μόλις αυτά, δηλαδή η διαχείριση, η συλλογή, η επεξεργασία και η μετάδοση των δεδομένων έγιναν ευρέως γνωστά στους ανθρώπους, άρχισαν να τίθενται **διάφορα ερωτήματα** σχετικά με το τι συνέβαινε με τις πληροφορίες τους και τα προσωπικά δεδομένα τους που έχουν συλλεχθεί από τις επιχειρήσεις και οργανισμούς, πολλές φορές χωρίς τη γνώση τους ή και την έγκρισή τους.

Ερώτηση 1: Ποιος είχε ή έχει ακόμη το δικαίωμα να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες και τα προσωπικά δεδομένα;

Ερώτηση 2: Τηρούνται τα προσωπικά δεδομένα με ασφάλεια και ακρίβεια;

Ερώτηση 3: Συλλέγονται και διαδίδονται οι πληροφορίες και τα προσωπικά δεδομένα χωρίς τη γνώση και συγκατάθεση των ενδιαφερομένων προσώπων;

Ερώτηση 4: Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν προσωπικά δεδομένα σε διακρίσεις διαφόρων τύπων ή και να γίνει κατάχρηση άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων;

Για να απαντηθούν όλες αυτές οι ερωτήσεις, και για να μειωθεί η αυξανόμενη ανησυχία του κοινού, τα κράτη και οι νομοθετικές δομές τους θέσπισαν νόμους, πρότυπα και αρχές προστασίας των δεδομένων μέσω πολλών εθνικών και διεθνών διαβουλεύσεων, για να επιτύχουν την καλύτερη προστασία του κοινού από τους διάφορους κινδύνους και απειλές μη σωστής και μη νόμιμης χρήσης των προσωπικών τους δεδομένων.

Τι είναι η προστασία δεδομένων;

Τα άτομα, ως καταναλωτές, πολίτες, πελάτες, υπάλληλοι, εργαζόμενοι, ασθενείς, κ.λπ., πρέπει να διαθέτουν τα μέσα για να ασκήσουν το δικαίωμά τους στην ιδιωτική ζωή τους και την προστασία τους και να διασφαλίσουν τα προσωπικά τους στοιχεία και δεδομένα από την κατάχρηση οποιουδήποτε είδους και έκτασης.

Η προστασία δεδομένων περιέχει την διαφύλαξη και την προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή σας, η οποία κατοχυρώνεται στις διεθνείς διατάξεις νόμων και κανονισμών (όπως ο **Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Παράρτημα 1**) και σε άλλους εθνικούς νόμους, πρότυπα, κώδικες και συμβάσεις.

Η προστασία δεδομένων συνήθως ορίζεται ως η νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών σας δεδομένων, τα οποία συλλέγονται, διαχειρίζονται, επεξεργάζονται και αποθηκεύονται με ηλεκτρονικά ή 'αυτοματοποιημένα' μέσα και τεχνολογίες (computerized or automated systems, digital media) ή και με διαδικασίες ενός χειροκίνητου συστήματος αρχειοθέτησης (manual system).

Στις σύγχρονες κοινωνίες και τις οικονομίες του 21ου αιώνα, για να σας δοθεί η δυνατότητα να ελέγχετε τις πληροφορίες σας και να τις προστατεύετε από καταχρήσεις, είναι σημαντικό ότι οι νόμοι προστασίας δεδομένων πρέπει

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (GDPR PROTECTION)

συγκρατήσουν και να διαμορφώσουν τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων, οργανισμών, εταιρειών και κυβερνήσεων.

Όλοι αυτοί οι θεσμοί, δυστυχώς, έχουν δείξει επανειλημμένα ότι εάν κανόνες και νόμοι δεν περιορίζουν τις ενέργειές τους, θα προσπαθήσουν ενδεχομένως να συλλέγουν και να διαχειρίζονται προσωπικά δεδομένα, χωρίς να μας λένε τίποτα για όλα αυτά, σε πολλές, πολλές περιπτώσεις.

Πώς πρέπει να λειτουργεί η προστασία προσωπικών δεδομένων

Όταν υπάρχει μια ολοκληρωμένη νομοθεσία με συγκεκριμένες διατάξεις και πρόστιμα (για τη μη τήρηση) για την προστασία των **προσωπικών** δεδομένων, οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί, δημόσιοι ή ιδιωτικοί, που συλλέγουν και χρησιμοποιούν τα προσωπικά σας στοιχεία, έχουν την υποχρέωση να χειρίζονται αυτά τα δεδομένα, σύμφωνα με τη νομοθεσία για την προστασία των **προσωπικών** δεδομένων.

Ο νόμος αυτός, σε διάφορες μορφές και συνθέσεις, σε όλα τα κράτη και σε όλο τον κόσμο (Ευρώπη, Καναδά, Η.Π.Α., Αυστραλία, κ.λπ.) βασίζεται σε μια σειρά **γενικών αρχών** που προβλέπουν ότι:

1. Θα πρέπει να υπάρχουν όρια στο τι στοιχεία συλλέγονται και νοούνται ως προσωπικά δεδομένα.
2. Οι προσωπικές πληροφορίες θα πρέπει να λαμβάνονται με νόμιμα και θεμιτά μέσα, με τη συγκατάθεση του ατόμου (υποκείμενο των δεδομένων).
3. Οι προσωπικές πληροφορίες πρέπει να είναι σωστές, σχετικές με τους σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιούνται, ακριβή, πλήρη και ενημερωμένες, κ.λπ.

Περισσότερες λεπτομέρειες (μέτρα, πολιτικές, στρατηγικές, κ.λπ.) σχετικά με το πώς πρέπει να λειτουργεί η προστασία δεδομένων σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον περιγράφονται στα επόμενα κεφάλαια αυτού του βιβλίου.

Η σημασία της προστασίας προσωπικών δεδομένων σε επιχειρήσεις

Υπάρχουν πέντε βασικές αιτίες για την κατανομή των απαιτούμενων πόρων, την πραγματοποίηση δαπανών, της χρήσης χρόνου και προσπάθειας και της λήψης προληπτικών μέτρων και εφαρμογής ελέγχων για την προστασία των **προσωπικών** δεδομένων της επιχείρησης ή οργανισμού:

1. Κανονιστική συμμόρφωση,
2. Οικονομικές και άλλες απώλειες,
3. Συνεχής (24 ώρες/7 ημέρες) επιχειρησιακή λειτουργία,
4. Λήψη διοικητικών αποφάσεων, και
5. Παραγωγικότητα εργαζομένων

1. Πρώτη αιτία: Κανονιστική συμμόρφωση

Ο πρώτη πιο σημαντική αιτία για να εφαρμοσθούν στρατηγικές προστασίας των **προσωπικών** δεδομένων σε επιχειρήσεις είναι ο φόβος των προστίμων λόγω της μη συμμόρφωσης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο^{1b} εφαρμόζουν νέους κανονισμούς προστασίας της ιδιωτικής ζωής (privacy regulations) στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (electronic communications) και στα αποθηκευμένα δεδομένα όλων των τύπων.

Σήμερα, πάνω από 100 χώρες σε όλο τον κόσμο έχουν θεσπίσει μία ολοκληρωμένη νομοθεσία για την προστασία των **προσωπικών** δεδομένων, καθώς και αρκετές άλλες χώρες βρίσκονται στη διαδικασία θέσπισης τέτοιων νόμων.

Οι ισχυρότερη και πιο ολοκληρωμένη νομοθεσία έχει θεσπισθεί στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου που έχουν εφαρμόσει την οδηγία για την προστασία των **προσωπικών** δεδομένων του 1995.

Αυτή τη χρονική περίοδο αυτή αναβαθμίζεται στον νέο κανονισμό Γενικής Προστασίας Δεδομένων (**General Data Protection Regulation (GDPR)** Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679, Παράρτημα 1), με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να ενισχύσει και να ενοποιήσει την προστασία των δεδομένων για τα άτομα και τις εταιρείες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (GDPR PROTECTION)

Ο νέος κανονισμός Γενικής Προστασίας Δεδομένων (**General Data Protection Regulation (GDPR)** Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679) θα αντικαταστήσει την επίσημη οδηγία 95/46/ ΕΚ από το 1995 και θα τεθεί σε ισχύ την 25η του Μάη του 2018 μετά από μια μεταβατική περίοδο δύο ετών (4/2016-4/2018).

Σε αντίθεση με μια οδηγία ο νέος κανονισμός Γενικής Προστασίας Δεδομένων δεν απαιτεί καμία έγκριση μέσω κοινοβουλίων από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο νέος νόμος θα αντικαταστήσει ένα συνονθύλευμα από 28 διαφορετικά σύνολα εθνικών νόμων περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων, δημιουργώντας ένα ενιαίο σύνολο κανόνων για την προστασία των δεδομένων εντός της ΕΕ.

Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν τεράστιες συνέπειες και πρόστιμα για μη συμμόρφωση. Ορισμένες χώρες προσδίδουν ποινική ευθύνη στα στελέχη της εταιρείας για τη μη συμμόρφωση με τους νόμους που αφορούν τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τα έγγραφα.

Αυτοί οι κανονισμοί προστασίας της ιδιωτικής ζωής (privacy regulations) συχνά καθορίζουν ποιες πληροφορίες πρέπει να διατηρηθούν, για πόσο καιρό και υπό ποιες συνθήκες και περιστάσεις.

Άλλοι νόμοι αποσκοπούν στη διασφάλιση του απορρήτου των πληροφοριών που περιέχονται στα έγγραφα, αρχεία και βάσεις δεδομένων.

Απώλεια των κρίσιμων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και προσωπικών δεδομένων μπορεί να ερμηνευθεί ως παραβίαση των κανονισμών αυτών και μπορεί να υποβάλει την επιχείρηση σε μεγάλα πρόστιμα και τα στελέχη σε νομικές επιπτώσεις.